

GUY SIAT

Reforma państwa we Francji: zawiedzione ambicje samorządu terytorialnego

Streszczenie

Nie zrównoważony poziom długu publicznego wymaga reform strukturalnych. W ich ramach reforma terytorialna wydaje się istotną częścią reformy państwa. Niemniej jednak pojawia się pytanie: Jak rozpocząć tak ogromny projekt, w czasie gdy decentralizacja jest, tak jak była, podstawą samorządności? Podział kompetencji między państwem a trzema stopniami władz regionalnych i lokalnych pociągnął za sobą liczne kompromisy polityczne, sformalizowane w wielu poprawkach, które usunęły wszelką jednolitość z projektów ustaw złożonych w parlamencie; wykonywanie zdecentralizowanych kompetencji terytorialnych staje się coraz trudniejsze z powodu niepokojąco rosnących ograniczeń budżetowych: równość terytoriów wymaga obecnie wachlarza środków ujednocających i solidarności terytorialnej. Ta ostatnia ma jednak sens tylko wtedy, gdy jest co redystrybuować.

Czy ograniczenia budżetowe uzasadniają prawdziwy terytorialny „big bang”, czy może raczej go nakazują? Scalenie regionów postrzegane jest jako najważniejsza część nadchodzącej reformy terytorialnej, tak jakby większe regiony miały wystarczyć do uczynienia ich silniejszymi i lepiej prosperującymi. Ekonomia skali przyniesie skutki dopiero po wielu latach. Komisja Europejska oczekuje od Francji przeprowadzenia koniecznych reform strukturalnych i udowodnienia swojej wiarygodności w kontrolowaniu finansów publicznych. Obywatele natomiast oczekują od państwa oraz władz regionalnych i lokalnych szerszej oferty usług i większej ochrony, a jednocześnie niezwiększania presji podatkowej. Jedynie odzyskanie wzrostu ekonomicznego pozwoliłoby na zbliżenie oczekiwań, które są *a priori* diametralnie przeciwstawne.

Słowa kluczowe: decentralizacja – reforma terytorialna – autonomia regionalna i lokalna – regiony – władze regionalne i lokalne